

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33952
Nom	Nutrició en situacions d'emergència
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1205 - Grau de Nutrició Humana i Dietètica	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1205 - Grau de Nutrició Humana i Dietètica	34 - Nutrició en situacions d'emergència	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
SORIANO DEL CASTILLO, JOSE MIGUEL	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM

L'assignatura de Nutrició en Situacions d'Emergència (33952) és una assignatura optativa de quart curs del Grau en Nutrició Humana i Dietètica, que s'impartix en la Facultat de Farmàcia de la Universitat de València. Esta assignatura disposa en l'actual pla d'estudis d'un total de 4.5 crèdits ECTS que s'impartixen amb caràcter semestral.

L'objectiu fonamental és la formació nutricional en emergències, coneixent els sistemes humanitaris existents, els centres de recuperació nutricional, els diferents tipus de desnutrició (incloent la seua avaluació i tractament), així com la preparació de projectes en cooperació i la investigació i formació en matèria de nutrició i les seues actuacions.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Per a cursar Nutrició en Situacions d'Emergència és necessari partir del coneixement d'una sèrie de conceptes bàsics de Nutrició que l'estudiant deuria posseir, sent estos continguts impartits durant els cursos anteriors del Grau en Nutrició Humana i Dietètica.

COMPETÈNCIES

1205 - Grau de Nutrició Humana i Dietètica

- Reconèixer els elements essencials de la professió del dietista nutricionista, incloent-hi els principis ètics, les responsabilitats legals i l'exercici de la professió, aplicant el principi de justícia social a la pràctica professional i desenvolupant amb respecte envers les persones, els seus hàbits, creença i cultures, amb perspectiva de gènere.
- Desenvolupar la professió amb respecte envers altres professionals de la salut, adquirint habilitats per treballar en equip.
- Realitzar la comunicació de manera efectiva, tant de forma oral com escrita, amb les persones, els professionals de la salut o la indústria i els mitjans de comunicació, sabent utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment les relacionades amb nutrició i hàbits de vida.
- Reconèixer la necessitat de mantenir i actualitzar la competència professional, prestant especial importància a l'aprenentatge, de manera autònoma i continuada, de nous coneixements, productes i tècniques en nutrició i alimentació, així com la motivació per la qualitat.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar i aplicar les fonts d'informació relacionades amb nutrició, alimentació, estils de vida i aspectes sanitaris.
- Adquirir la terminologia pròpia de la matèria de nutrició en situacions d'emergència.
- Conèixer la doble càrrega de la malnutrició i la seua distribució a nivell mundial, a més de les repercussions polítiques de la desnutrició.
- Estudiar les diferents situacions d'emergència i la seua evolució en el context de les guerres, desplaçaments de poblacions, discriminacions i catàstrofes naturals.
- Avaluar la desnutrició des de totes les perspectives.
- Conèixer els diferents tractaments utilitzats en la desnutrició en situacions d'emergència.
- Estudiar les diferents formes de rehabilitació i seguiment en els pacients desnodrits.
- Conèixer el funcionament i l'organització dels centres de rehabilitació nutricional i dels centres nutricionals mòbils.

- Elaborar projectes que permeten ajudar en les situacions de desnutrició en situacions d'emergència.
- Conèixer les organitzacions de salut, nacionals i internacionals, així com els diferents sistemes de salut, reconeixent el paper del dietista nutricionista.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en: Classe de teoria: 4 sessions setmanals d'una hora de duració. El professor deixarà accessible amb suficient antelació en la plataforma de suport a la docència "Aula Virtual", el material necessari per al correcte seguiment de les classes de teoria. Les classes teòriques permeten sobretot l'adquisició de CONEIXEMENTS, i contribueixen en menor grau a l'adquisició de PROCEDIMENTS I ACTITUDS. Sessions pràctiques de laboratori: Són d'assistència obligatòria i es realitzen en l'aula d'informàtica. Es realitzen en dos sessions de 4 hores de duració. Durant la sessions es disposarà d'un guió de les sessions "Quadern de pràctiques", que li permetrà a l'alumne el desenvolupament de les mateixes. Les classes pràctiques contribueixen fonamentalment a l'adquisició d'HABILITATS, i en menor grau a la d'ACTITUDS i CONEIXEMENTS. Seminari: És de realització i assistència obligatòria per als alumnes que estiguen matriculats. Hauran de realitzar-se en grups de 4 o 5 estudiants, d'acord amb les normes generals establides per a esta titulació. Tutories: Els alumnes acudirán a elles en grups organitzats i seran dos en total. La duració de les dites tutories serà d'una hora. En elles, el professor avaluarà el procés d'aprenentatge dels estudiants d'una manera globalitzat. Igualment, les tutories serviran per a resoldre tots els dubtes que hagen pogut sorgir al llarg de les classes i orientarà els estudiants sobre els mètodes de treball més útils per a la resolució dels problemes que se'ls pugen presentar.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. DEFINIR

- Emergències i desnutrició en el món
 - o Definició
 - o Classificació
 - o Història
 - o Situació actual.
- Sistemes humanitaris
 - o Regles
 - o Responsabilitats
 - o Coordinació.
 - o El projecte Esfera.

2. CONÉIXER

- Desnutrició en situacions d'emergència
 - o Fisiopatologia
 - o Clínica.
- Centres de recuperació nutricional.
 - o Classificació
 - o Història
 - o Estructura.

3. ACTUAR

- Avaluació de l'estat nutricional
 - o Aspecte individual
 - o Aspecte poblacional.
 - o Relació amb la seguretat alimentària.
- Tractament dietoterapèutic:
 - o Malnutrició aguda moderada.
 - o Malnutrició aguda severa.
 - o Malnutrició de micronutrients.
- Avaluació d'un programa nutricional en situacions d'emergència i sistemes de vigilància.
- Distribució d'aliments

4. INFORMAR

- Recerca d'ocupació/formació/voluntariat en nutrició en situacions d'emergència.
- Projecte de cooperació-nutrició en situacions d'emergència: convocatòries, elaboració, seguiment i informe final.
- Investigació i publicació en situacions d'emergència.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula informàtica	8,00	100
Seminaris	2,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	4,50	0

Preparació d'activitats d'avaluació	3,00	0
Preparació de classes de teoria	2,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0
Resolució de casos pràctics	8,00	0
TOTAL	109,50	

METODOLOGIA DOCENT

La assignatura s'estructurarà de la manera següent:

Classes teòriques. Inclouran 4 hores cada setmana en què el professor proporciona a l'estudiant

una visió global del tema, a més de la informació necessària per a comprendre els continguts de la matèria. En les classes es motivarà l'estudiant a buscar informació accessòria i complementària, orientant-li en l'ús de les fonts bibliogràfiques necessàries. Per al seguiment de la classe es recomana a l'estudiant que revise amb anterioritat el material que el professor deixa en l'aula virtual.

Sessions de tutoria especialitzada en grup: S'organitzaran en grups reduïts d'estudiants amb la finalitat d'orientar als estudiants i determinar el funcionament del curs. Serà el mig idoni perquè els estudiants plantegen els dubtes o qüestions que vagen sorgint al llarg del temari.

Sessions pràctiques en aula d'informàtica: Es realitzaran en grups reduïts i la seua assistència és obligatòria. En estes sessions es dirigeix pas a pas el treball de l'estudiant, per a aconseguir que adquireixi destresa en la busca d'informació d'ocupació i voluntariats sobre nutrició en situacions d'emergència, així com les pàgines de convocatòries de projectes d'investigació i/o cooperació relacionats amb la temàtica de l'assignatura. Els estudiants exposen els resultats obtinguts i es discuteix la interpretació dels mateixos.

Seminaris/treballs: Es realitzarà un treball en grup sobre un tema plantejat pel professor a fi d'exposar-ho a la resta de la classe i generar un debat posterior. S'entregarà per escrit amb antelació a l'exposició un guió als companys. El grup és supervisat personalment pel professor de forma periòdica que els orientarà en la busca de fonts bibliogràfiques i en l'anàlisi crítica de les dades trobades les dites fonts. El professor aconsellarà sobre el plantejament general del treball, de manera que foment la capacitat de treball, de síntesi i d'investigació de l'estudiant

Durant les activitats, tant teòriques com pràctiques, s'indicaran exemples de les aplicacions dels continguts de l'assignatura en relació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), així com en les propostes de temes per als seminaris coordinats. Amb això es pretén proporcionar als l'estudiantat coneixements, habilitats i motivació per comprendre i abordar aquests ODS, alhora que es promou la reflexió i la crítica.

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació dels continguts teòrics, es realitzarà un examen, corresponent als continguts del temari. La nota aconseguida suposarà un 70% de la qualificació global de l'assignatura.

Les classes pràctiques d'informàtica s'avaluaran per mitjà de l'assistència i la realització d'un examen escrit, que tindrà lloc en la mateixa convocatòria de l'examen de continguts teòrics. La qualificació obtinguda serà un 20% de la qualificació final.

La preparació i presentació dels seminaris representarà un 10% de la nota final.

A més el professor valorarà de forma directa l'actitud de l'estudiant i la seua participació tant en les classes teòriques com en les practiques.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Prudhon, C. Evaluación y tratamiento de la desnutrición en situaciones de emergencia: manual del tratamiento terapéutico de la desnutrición y planificación de un programa nacional. Ed. Icaria: Barcelona (España). 2002.
- Roggiero, E.A.; Sanzo, M.A. Desnutrición infantil: fisiopatología, clínica y tratamiento dietoterapéutico. Ed. Corpus Libros Médicos y Científicos: Rosario (Argentina). 2007
- World Health Organization. The management of nutrition in major emergencies. Ed. WHO: Ginebra (Suiza). 2000.
- Soriano, J.M. Nutrición y cooperación al desarrollo. Servei de Publicacions de la Universitat de València: Valencia (España). 2010.
- Save the Children. Emergency nutrition assessment: Guidelines for field workers. Ed. Save the Children: Londres (Reino Unido). 2004
- Subcommittee on Technical Specifications for a High-Energy Emergency Relief Ration. High-energy nutrient-dense emergency relief food product. National Academies Press: Washington (EEUU). 2002.
- WHO Regional Office for the Eastern Mediterranean. Field guide on rapid nutritional assessment in emergencies. Ed. WHO Regional Office for the Eastern Mediterranean: Cairo (Egipto). 1995.
- ICON Health Publications. Malnutrition: A medical dictionary, bibliography, and annotated research guide to Internet references. Ed. Icon Group International: San Diego (EEUU).2004.
- World Bank. What can we learn from nutrition impact evaluations?: Lessons from a review of interventions to reduce child malnutrition in developing countries (Independent Evaluation Group Studies). World Bank Publications: Washington (EEUU). 2010.
- Thomson-Smith, L.D. Malnutrition: The deadly condition. FastBook Publishing: Berlín (Alemania). 2012
- Marcos, A. Malnutrición en el mundo: Como encontrar soluciones en el Siglo XXI. Editec@Red: Madrid (España). 2008.
- Waterlow, J.C. Malnutrición proteico-energética. Ed. WHO: Ginebra (Suiza). 1996.

Complementàries

- UNICEF. Manual para situaciones de emergencia sobre el terreno. 2005. Disponible en: http://www.unicef.org/lac/UNICEF_Emergency_Field_Handbook_SP.PDF
- Emergency Nutrition Network (ENN). Resource material for training and learning on nutrition in emergencies. 2011. Disponible en: <http://www.ennonline.net/resources>
- Proyecto Esfera. Carta Humanitaria y normas mínimas para la respuesta humanitaria. Practical Action Publishing: Rugby (Reino Unido). 2011. Disponible en: www.sphereproject.org